

چرا پیش‌بینی این دانشمند درست از آب درآمد؟

کارل سیگان، یکی از محبوب‌ترین فیزیک‌اخترشناس جهان در سال ۱۹۹۵ کتابی به نام جهان شیطان زده: دانش، شمعی در تاریکی، منتشر کرد ...

همشهری آنلاین: کارل سیگان، یکی از محبوب‌ترین فیزیک‌اخترشناس جهان در سال ۱۹۹۵ کتابی به نام جهان شیطان زده: دانش، شمعی در تاریکی، منتشر کرد که در آن نسبت به خطر علم دروغین و بی‌سوادی علمی هشدار می‌داد و خوانندگان را تشویق می‌کرد تا تفکر انتقادی و شکاکانه را بیاموزند.

براساس گزارش ساینس الرت، در این کتاب مطالبی مطرح شده که همه انتظار شنیدن آن را از یک دانشمند که نسبت به جامعه‌اش نگران است داشتند اما یک بخش از این کتاب طی هفته گذشته در توئیتر بسیار مورد توجه قرار گرفته است زیرا به اعتقاد کاربران توئیتر، این بخش از کتاب به شکلی عجیب به واقعیت تبدیل شده است.

سیگان در این بخش از کتابش رویدادهایی را پیش‌بینی کرده است که امروز به واقعیت تبدیل شده‌اند. وی در کتابش پیش‌بینی کرده انسان‌ها علم دروغین و خرافه را به واقعیت ترجیح می‌دهند و از نظر فکری دز تمیز دادن آنچه در آنها احساس خوب ایجاد می‌کند و آنکه واقعیت است، ناتوانند.

در این بخش از کتاب آمده است:

من نگران آمریکایی دوران فرزندان و نوادگانم هستم، زمانی که ایالات متحده آمریکا اقتصادی مبتنی بر خدمات و اطلاعات است، زمانی که تمامی صنایع تولیدی به خارج از مرزها رفته‌اند، زمانی که عالی‌ترین قدرتهای فناوریانه در دست تعدادی محدود است، و منافع عمومی مد نظر هیچ فردی نیست، زمانی که انسان‌ها توانایی خود را در زیر سوال بردن آنهایی که در راس قدرت قرار دارند را از دست داده‌اند، زمانی که بشر به گوی بلورین پیشگو چسبیده است و از طالع‌بینی و خرافه مشورت می‌گیرد، قدرت انتقاد رو به افول گذاشته و افراد قدرت تشخیص دادن آنچه باعث ایجاد احساس خوب در آنها می‌شود از واقعیت را نخواهد داشت، ما تقریباً بدون اینکه متوجه باشیم در حال سقوط به جهل و تاریکی هستیم.

نکته جالب در مورد این‌گونه پیش‌بینی‌ها این است که انسان آنها را به همان شیوه‌ای ترجمه و درک می‌کند که طالع‌بینی را، و طالع‌بینی یکی از بزرگترین هراس‌های سیگان بود.

طالع‌بینی هیچ ارتباطی با واقعیت ندارد، اما موفقیت بزرگ آنها مدیون گرایش انسان به دیدن آنچه چیزی است که دوست دارد. از این رو اگرچه بشر ممکن است نسبت به کلیت آینده جامعه منفی‌نگر باشد، اما نسبت به آینده شخصی خود مثبت‌نگر است، پدیده‌ای که به تعصب خوشبینی شهرت دارد.

به لطف این تعصب خوشبینی می‌توان به یک فرد تمامی آمار و اطلاعات درباره طلاق، سرطان و میانگین سن انسان را نشان داد و در اغلب موارد، انسان‌ها ترجیح می‌دهند فکر کنند این تجربیات منفی برای آنها رخ نخواهد داد. از این رو زمانی که افراد در طالع‌بینی خود نکته مثبتی می‌بینند، علاقه‌ای به فکر کردن درباره واقعی بودن آن ندارند و بی‌چون و چرا آن را می‌پذیرند.

همین روند در مورد پیش‌بینی‌ها درباره آینده که بیش از اندازه دقیق از آب در می‌آیند نیز رخ می‌دهد. دقیق بودن پیش‌بینی‌ها درباره آینده شباهت زیادی به آزمون رورشاخ روانشناسی دارد. هر فردی براساس ترس‌ها و امیدهایش از آینده، برداشت خود را از دقت بالای این ترجمه و تفسیر خواهد داشت.